

Aan passagiers van een vlucht met rechtstreekse aansluitingen is compensatie verschuldigd wanneer hun vlucht met een vertraging van drie uur of meer op de eindbestemming arriveert

Het feit dat de vertraging van de oorspronkelijke vlucht de door het recht van de Unie vereiste drempels niet heeft overschreden, heeft geen invloed op het recht op compensatie

De verordening inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers¹ kent deze reizigers in beginsel bijstand toe gedurende de vertraging van hun vlucht. Het Hof van Justitie heeft in zijn arrest *Sturgeon*² bovendien geoordeeld dat aan passagiers van vertraagde vluchten ook compensatie verschuldigd kan zijn – ondanks dat het recht daarop door de verordening uitdrukkelijk enkel is toegekend wanneer de vluchten zijn geannuleerd – wanneer zij hun eindbestemming bereiken drie uur of meer na de geplande aankomst. Een dergelijke forfaitaire compensatie – waarvan het bedrag, afhankelijk van de afstand van de vlucht, ligt tussen de 250 en de 600 EUR – wordt bepaald door de laatste bestemming waar de passagier arriveert na het geplande tijdstip.

Mevrouw Folkerts had een boeking voor een vlucht van Bremen (Duitsland) naar Asunción (Paraguay), via Parijs (Frankrijk) en São Paulo (Brazilië). De vlucht van Bremen naar Parijs, die werd uitgevoerd door luchtvaartmaatschappij Air France, was bij vertrek vertraagd, waardoor het vliegtuig met tweeënhalf uur vertraging ten opzichte van de aanvankelijk geplande vertrektijd opsteeg. Daardoor miste mevrouw Folkerts in Parijs haar, eveneens door Air France verzorgde, rechtstreekse aansluiting naar São Paulo. Air France heeft de boeking vervolgens omgezet naar een latere vlucht met dezelfde bestemming. Vanwege haar te late aankomst in São Paulo miste mevrouw Folkerts de oorspronkelijk geplande aansluiting naar Asunción. Als gevolg daarvan is zij met een vertraging van elf uur ten opzichte van de oorspronkelijk geplande aankomsttijd in Asunción gearriveerd.

Aangezien Air France werd veroordeeld om aan mevrouw Folkerts een schadevergoeding te betalen, met inbegrip van een bedrag van 600 EUR uit hoofde van de verordening, heeft die maatschappij hoger beroep ingesteld bij het Bundesgerichtshof. Het Bundesgerichtshof wenst van het Hof te vernemen of aan een passagier compensatie kan zijn verschuldigd wanneer zijn vlucht bij vertrek een vertraging heeft opgelopen van minder dan drie uur, maar met een vertraging van drie uur of meer ten opzichte van de aanvankelijk geplande aankomsttijd op zijn eindbestemming arriveert.

In zijn arrest van heden herinnert het Hof er allereerst aan dat de verordening tot doel heeft minimumrechten toe te kennen aan passagiers in drie verschillende soorten situaties waarmee zij kunnen worden geconfronteerd, te weten: instapweigering tegen hun wil; annulering van hun vlucht en, tot slot, vertraging van hun vlucht.

Vervolgens verwijst het Hof naar zijn rechtspraak volgens welke passagiers die een langdurige vertraging – dat wil zeggen een vertraging van drie uur of meer – oplopen, net als passagiers van

¹ Verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91 (PB L 46, blz. 1, met rectificatie in PB 2006, L 365, blz. 89).

² Arrest Hof van 19 november 2009, *Sturgeon e.a.*, [C-402/07](#) en [C-432/07](#); zie ook perscommuniqué nr. [102/09](#).

wie de oorspronkelijke vlucht is geannuleerd en aan wie de luchtvaartmaatschappij geen alternatief reisplan kan aanbieden, onder de in de verordening vastgestelde voorwaarden beschikken over een recht op compensatie, aangezien zij een onomkeerbaar tijdverlies lijden en, bijgevolg, een vergelijkbaar ongemak ondervinden (arrest Sturgeon, arrest Nelson³). Aangezien dit ongemak zich bij vertraagde vluchten voordoet bij aankomst op de eindbestemming, moet de vertraging worden beoordeeld ten opzichte van de geplande aankomsttijd op die bestemming, te weten de bestemming van de laatste vlucht.

Daarom moet de forfaitaire compensatie in geval van een vlucht met rechtstreekse aansluitingen, worden beoordeeld aan de hand van de vertraging ten opzichte van het geplande tijdstip van aankomst op de eindbestemming, waaronder wordt verstaan de bestemming van de laatste vlucht die de betrokken passagier heeft genomen.

Een oplossing in tegengestelde zin zou een ongerechtvaardigd verschil in behandeling opleveren, aangezien dit erop neer zou komen dat passagiers van vluchten die bij aankomst op hun eindbestemming een vertraging hebben opgelopen van drie uur of meer ten opzichte van de geplande aankomsttijd, anders worden behandeld al naargelang de vertraging van hun vlucht ten opzichte van de geplande vertrektijd al dan niet de in de verordening vastgestelde drempels heeft overschreden, hoewel zij hetzelfde, uit onomkeerbaar tijdsverlies voortvloeiend, ongemak ondervinden.

Het Hof preciseert in dit verband dat voor de forfaitaire compensatie waarop een passagier krachtens de verordening recht heeft wanneer zijn vlucht met een vertraging van drie uur of meer ten opzichte van de geplande aankomsttijd op de eindbestemming aankomt, niet hoeft te zijn voldaan aan de voorwaarden waaronder een recht ontstaat op bijstand en verzorging, aangezien die voorwaarden van toepassing zijn wanneer een vlucht bij het vertrek is vertraagd.

Aangaande de financiële gevolgen voor luchtvervoerders stelt het Hof vast dat deze kunnen worden verminderd, om te beginnen, wanneer de vervoerder kan aantonen dat de langdurige vertraging het gevolg is van buitengewone omstandigheden die ondanks het treffen van alle redelijke maatregelen niet konden worden voorkomen, dat wil zeggen van omstandigheden waarop de luchtvervoerder geen daadwerkelijke invloed kan uitoefenen (arrest Wallentin-Hermann⁴). Verder laat de nakoming van de verplichtingen op grond van de verordening de mogelijkheid voor deze vervoerders onverlet om van eenieder die de vertraging heeft veroorzaakt, ook van derden, terugbetaling te vorderen (arrest Nelson e.a.). Ten slotte kan het compensatiebedrag – dat afhankelijk van de afstand van de betrokken vluchten 250, 400 of 600 EUR bedraagt – overeenkomstig de verordening nog met 50 % worden verlaagd wanneer de vertraging van een vlucht van meer dan 3 500 kilometer binnen de vier uur blijft. Het Hof herinnert er ook aan dat de doelstelling van bescherming van consumenten, en bijgevolg ook van luchtreizigers, de voor sommige marktdeelnemers negatieve economische gevolgen – zelfs indien deze aanzienlijk zijn – kan rechtvaardigen.

Het antwoord van het Hof luidt derhalve dat **aan de passagier van een vlucht met rechtstreekse aansluitingen compensatie is verschuldigd wanneer deze bij vertrek een vertraging oploopt die de in de verordening neergelegde drempels niet overschrijdt, maar zijn eindbestemming heeft bereikt met een vertraging van drie uur of meer ten opzichte van de geplande aankomsttijd. Deze compensatie is namelijk niet afhankelijk van de vraag of er sprake is van vertraging bij het vertrek.**

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

³ Arresten Hof van 23 oktober 2012, Nelson e.a., [C-581/10](#) en [C-629/10](#); zie ook perscommuniqué nr. [135/12](#).

⁴ Arrest Hof van 22 december 2008, Wallentin-Hermann, [C-549/07](#); zie ook perscommuniqué nr. [100/08](#).

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106